

PREPPARNA

Lärarhandledning

Vad låter lika?

Välkommen till Läsprepparna!

Läsprepparna är resultatet av mitt eget intresse för hur man kan främja barns läsinlärning kombinerat med min lust att skapa hjälpmedel som är både pedagogiska och roliga för barnen att använda.

Serien bygger på en läsinlärningsmodell som är etablerad inom forskning och som haft stor betydelse för att förstå hur vi lär oss läsa från grunden (The Simple View of Reading). Modellen har inspirerat mig i arbetet med att ta fram böckerna i Läsprepparna och ligger till grund för hur serien är uppbyggd.

Forskningen* säger att vi, för att kunna läsa och förstå det vi läser, behöver:

- förstå att språket kan delas in i språkljud (fonologisk och fonemisk medvetenhet)
- veta hur språkljuden hänger ihop med bokstäverna (bokstavskännet)
- förstå och kunna uttrycka oss genom språket – där vårt ordförråd, kunskap om språkets grammatik, uppbyggnad och funktion i olika sammanhang har stor betydelse (språkförståelse)

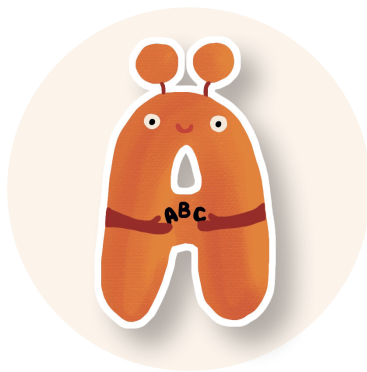
Alla delar är lika viktiga – om någon av dem inte fungerar får vi svårt att förstå det vi läser.

I Läsprepparna kallar vi delarna för:

L - Lek med ljud

där fokus är på att höra och känna igen ordens och språkets ljud.

Ä - Äg bokstäverna

där fokus är på att lära sig bokstäverna och deras ljud.

S - Snappa språket

där fokus är på att bygga sitt ordförråd, sin kunskap om grammatik och språkets funktion.

Varje del består av flera böcker som ger övning och förberedelse i den delen av läsförmågan. Det görs på ett sätt som är både underhållande och lättsamt för barnet och som sker i steg. Tillsammans med dig som vuxen blir böckerna ett hjälpmedel för barnet att utveckla de färdigheter som behövs för att bygga en bra grund inför lässtarten. Samtidigt bjuder böckerna in till en rolig och härlig lässtund som är lätt att uppskatta, för både barn och vuxen.

*Läs om hänvisningen av forskningsrapporten på www.läsprepparna.se.

De tre första böckerna i serien Läsprepparna

Vad låter lika?

L - Lek med ljud

Att rimma är ett roligt sätt att börja lära sig förstå att språket både har en betydelse- och en ljudmässig sida.

Hej bokstav!

Ä - Äg bokstäverna

Det här är ingen vanlig ABC-bok. Här får barnen bekanta sig med tio av de vanligaste bokstäverna i svenskan.

Gissa ordet!

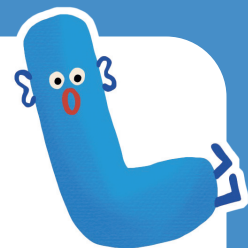
S - Snappa språket

Med hjälp av gissningslek och ledtrådar får barnen associera fram ord. Associationsleken gör att barnen gör kopplingar mellan orden, vilket stärker ordförrådet.

Genom att tidigt bekanta sig med språkljuden och hur de förhåller sig till bokstäver och ord går det lättare att lära sig läsa.

Susanna Cabander är kommunikatör, logoped och författare och har ett stort intresse för hur man kan hjälpa barn i sin tidiga läs-utveckling och göra läsforskningen mer praktiskt tillgänglig. Tillsammans med illustratören Anna Lagerström har hon tagit fram Läsprepparna.

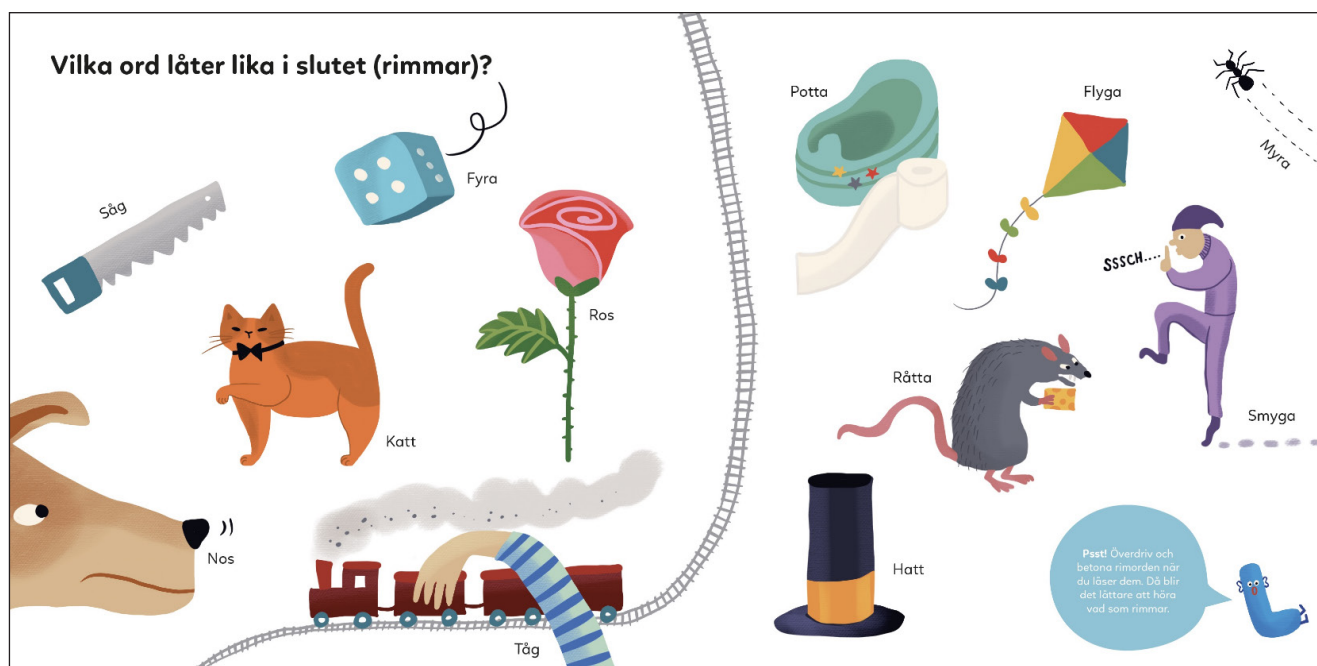

Arbetet med boken

Vad låter lika?

Första uppslaget i boken

Här presenteras flera ordpar som rimmar med både text och bild. Utgå från dem för att låta barnen höra skillnaden på ord som rimmar och ord som inte rimmar. På så vis kan barnen lättare förstå konceptet med rim. Säg till exempel: "Vilka ord låter lika i slutet (rimmar)?" och presentera först två ord som inte rimmar, till exempel "katt, såg". Fråga barnen "Låter de orden lika i slutet?". Fortsätt med "katt, hatt" och fråga igen om barnen kan höra om de låter lika i slutet. Gå vidare med fler exempel och lyssna på skillnaden mellan ord som rimmar och ord som inte rimmar.

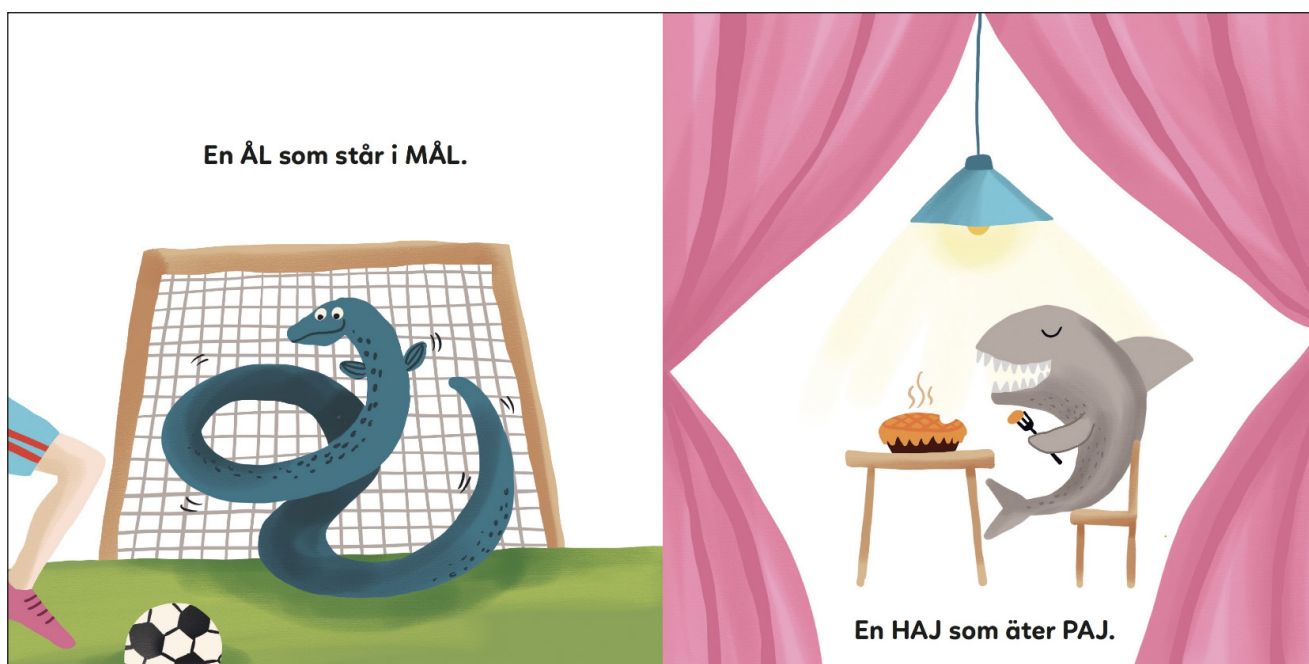

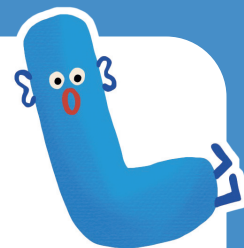
Vad låter lika?

Andra uppslaget och framåt

Nu får ni fortsätta lyssna på ord som rimmar i meningar. Läs texten och betona rimorden (som står i versaler). Pausa och fråga om barnen kan höra att orden låter lika i slutet. Fortsätt läsa rimmen. När barnen börjat förstå konceptet med rim kan du stanna upp och fråga barnen om de kan komma på något annat ord som rimmar på rimorden. Anpassa efter barnens nivå och acceptera även nonsensord som rimmar.

På vissa sidor är rimordet utelämnat och står skrivet inom parentes. Där är tanken att barnen får fylla i rimordet. Hjälptill om det blir för svårt, ge till exempel första ljudet i ordet som en ledtråd.

Vad låter lika?

Uppslag med rim i grupper av ord

Här är det kluriga att bortse från ordens betydelse och bara lyssna på hur orden låter. Ibland kan det hjälpa att inte titta på bilderna, eftersom de ord som inte rimmar ser ut att höra ihop. Gör barnen uppmärksamma på hur orden låter.

I varje grupp är orden som rimmar två.
Vilka kan det vara då? Lyssna!

Kaka
Smaka
Bulle
Lås
Nyckel
Mås
Ögon
Hundar
Blundar
Jacka
Macka
Smör

Past! Här är det kluriga att bortse från ordens betydelse och bara lyssna på hur orden låter. Ibland kan det hjälpa att inte titta på bilderna. Hjälp barnet om det blir för svårt!

Lekar och aktiviteter

Ni behöver

- Boken "Vad låter lika?"
- Arbetsbladet med bildkort. Sortera dem i två högar: en med "Rimord" och en med "Vilken ska bort?"

Vad låter lika?

Gör så här:

1. Prata om vad rim är, att det är ord som låter lika i slutet. Ge exempel på ord som rimmar. Ge också exempel på ord som inte rimmar.
2. Läs boken "Vad låter lika?" tillsammans. Utelämnar rimorden där det är en lucka i texten. Se om någon kan komma på vilket rimord som passar. Hjälptill om det blir för svårt. När någon kommit på rimordet läser ni upp hela rimmet tillsammans.
3. Ta fram högen med "Rimord". Lägg fram ett bildkort. Fråga om någon kan komma på ett rimord till ordet på bilden. Vilket ord som helst går bra, även nonsensord, bara det rimmar! Fortsätt med flera bildkort och gör likadant.
4. Ta sedan fram högen med "Vilken ska bort?".
5. Lägg fram tre kort i taget, två med ord som rimmar och ett med ett distraherande ord som ser ut att höra ihop med ett av de andra orden.
6. Fråga barnen om de kan höra vilka av orden som rimmar.
7. När barnen är säkra på rim kan ni tillsammans prata och resonera kring orden, att två av dem rimmar medan två av dem hör ihop på ett annat sätt.

Ni behöver

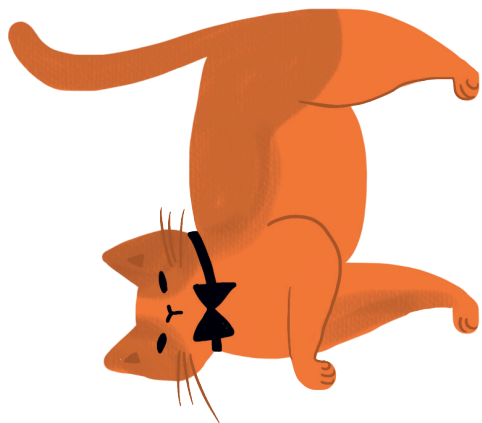
- Arbetsblad med "Rimmemory"

Rimmemory

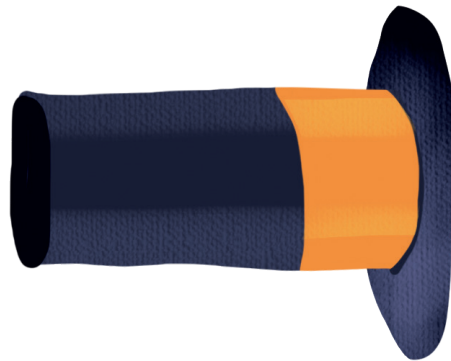
Passar att spela i en mindre grupp på 2-5 personer.

Gör så här:

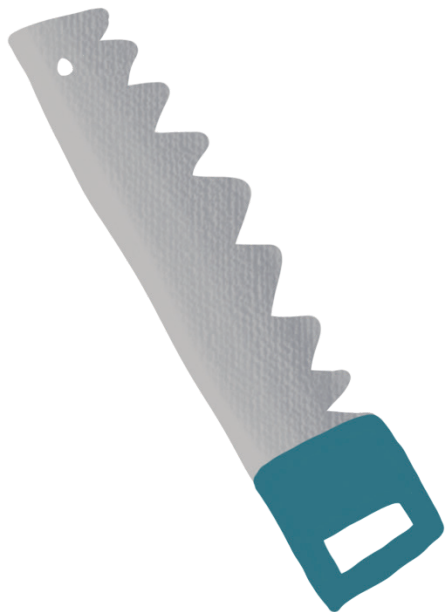
1. Förbered och klipp ut korten ur rimmemoryt. Laminera dem gärna om du har möjlighet till det.
2. Sätt er i en ring på golvet. Repetera vad rim är för något och dra några exempel ur boken "Vad låter lika?". Se om barnen kommer ihåg - låt dem turas om att svara med rimord som passar till olika ord som du presenterar.
3. Lägg ut några av rimmemoryn uppmått på golvet.
4. Säg att ni nu ska spela memory med rimord. Berätta att var och en får vända upp två kort i taget, och att det gäller att hitta två kort med ord som rimmar. När man vänder upp två kort som rimmar får man behålla dem. Sedan går turen över till nästa spelare (även om man fått ett par och vänt upp två ord som rimmar).
5. Spela tills alla kort är slut. Räkna era rimpar.

katt

hatt

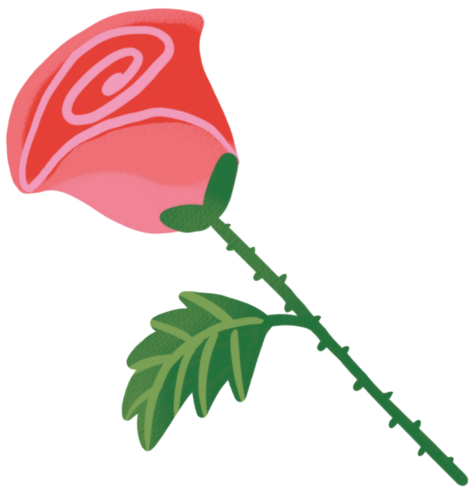

såg

tåg

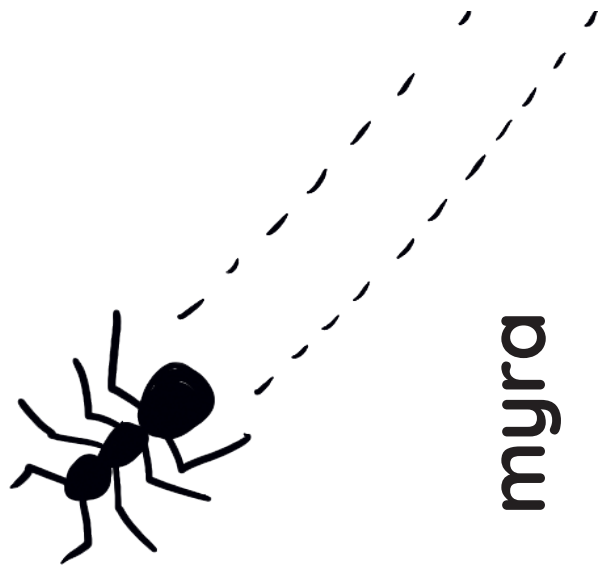
ros

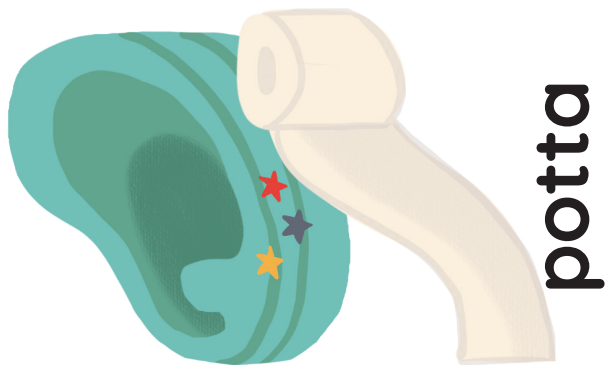
nos

fyra

mýra

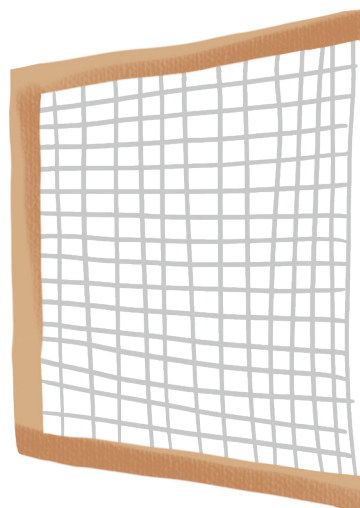
potta

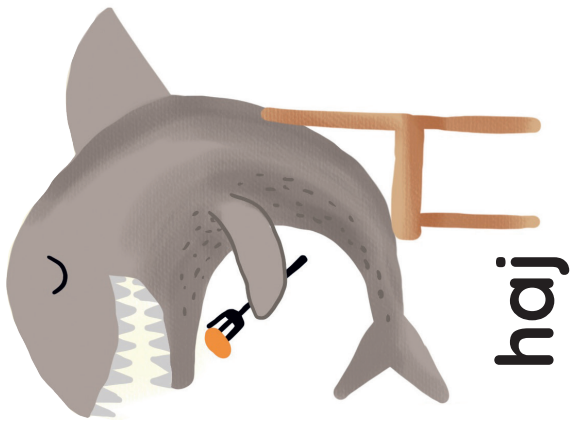
råtta

ål

mål

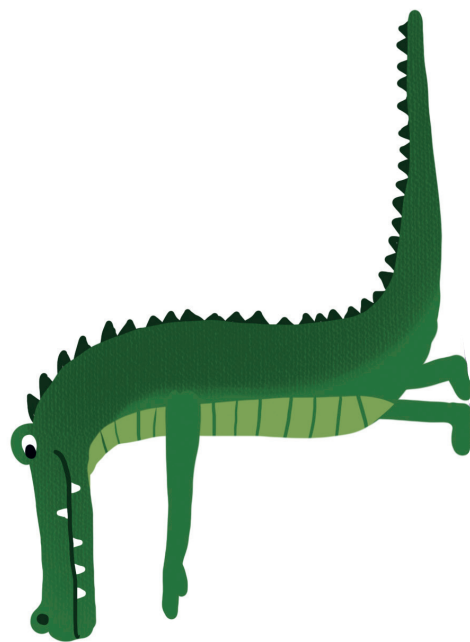
haj

paj

pil

krokodil

